

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา
Innovative Leadership of School Administrators Based on
The Opinions of Teachers in Schools Under
The Nakhonratchasima Diocese

วิชญะ ประทุมมา¹ กฤษณา วัฒนศักดิ์² วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม³

Witchaya Prathumma¹ Kritsada Wattanasak² Wiralpach Wongwatkasem³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา จำแนกเพศ ประสบการณ์ทำงาน และวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 234 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจำแนก

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยนครราชสีมา

Master's degree student Master of Education Program Education Administration Faculty of Education Nakhon
Ratchasima College

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา
Advisor Master of Education Program Education Administration Faculty of Education Nakhonratchasima College

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา
Co-Advisor Master of Education Program Education Administration Faculty of Education Nakhonratchasima
College

ตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวม มีการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงมีการปฏิบัติแตกต่างกัน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study and compare the innovative leadership of school administrators. Under the Diocese of Nakhon Ratchasima, classified by gender, work experience and qualification. The sample used in this research were 234 teachers in educational institutions under the Diocese of Nakhon Ratchasima in the academic year 2022. The sample group was determined according to the ready-made table, by Craigie and Morgan, and simple randomization. The research tool was a 5-point estimation scale questionnaire with a concordance index between 0.60-1.00 and a confidence value of the whole questionnaire 0.98. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, portion, standard deviation T-test, and F-test.

The research results found that

1. The level of innovative leadership of school administrators under the Diocese of Nakhon Ratchasima in overall and each aspect was at a high level.

2. Comparing the innovative leadership of school administrators under the Diocese of Nakhon Ratchasima classified by gender, it was found that overall and each aspect had no different practices. Classified by work experience, it was found that overall there was no difference in practice. When considering each aspect, it was found that the visionary aspect had changed. Teamwork and participation and the use of information technology and communications, there was a statistically significant difference in practice at the .05 level. Other aspects were not different. And classified according to educational qualifications, found no difference overall. When considering

each aspect, it was found that the aspect of having a vision for change had different practices.

Keywords: leadership, innovative leadership, school administrators

บทนำ

ในยุคเปลี่ยนผ่านสู่การพัฒนานวัตกรรมทุกสาขาวิชาชีพนี้เกิดขึ้นตามกระแสและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมโลกจะมีการเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้น การพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและจะกระทบชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม การพัฒนานวัตกรรมและการนำนวัตกรรมมาใช้ขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติเพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศ โดยจะมุ่งเน้นการนำความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) กระทรวงศึกษาธิการภายใต้วิสัยทัศน์ “กระทรวงศึกษาธิการวางระบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรมมีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง” ของแผนยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2563-2565) ได้มีกลไกการส่งเสริมพลังทางสังคมให้เข้ามาร่วมและสนับสนุนทรัพยากรโดยรูปแบบพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

การศึกษาคาทอลิกในไทยจะมีประสิทธิภาพทางการศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ สถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมายังประสบปัญหาต่าง ๆ ในคุณภาพงาน การบริหารของผู้นำ คือ ผู้บริหารมีการเปลี่ยนแปลงตามวาระ ส่งผลให้การบริหารงานด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป ขาดความต่อเนื่อง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนจัดระบบ และศึกษาความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงเกี่ยวกับภาวะผู้นำในแต่ละด้านของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา โดยเฉพาะในด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนที่เน้นการติดตามดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด การควบคุมการใช้เวลาในการเรียนการสอน บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อ ประกอบการจัดกิจกรรม บุคลากรขาดประสบการณ์ในการใช้สื่อนวัตกรรมทางการศึกษาก็ไม่สามารถนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้ ด้านการนิเทศประเมินผลและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาทางการในศตวรรษที่ 21 ต่อไป (ฝ่ายการศึกษา สังฆมณฑลนครราชสีมา, 2563)

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา เพื่อสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรนวัตกรรมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำแนกเพศ ประสบการณ์ทำงาน และวุฒิการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามแตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามแตกต่างกัน
3. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

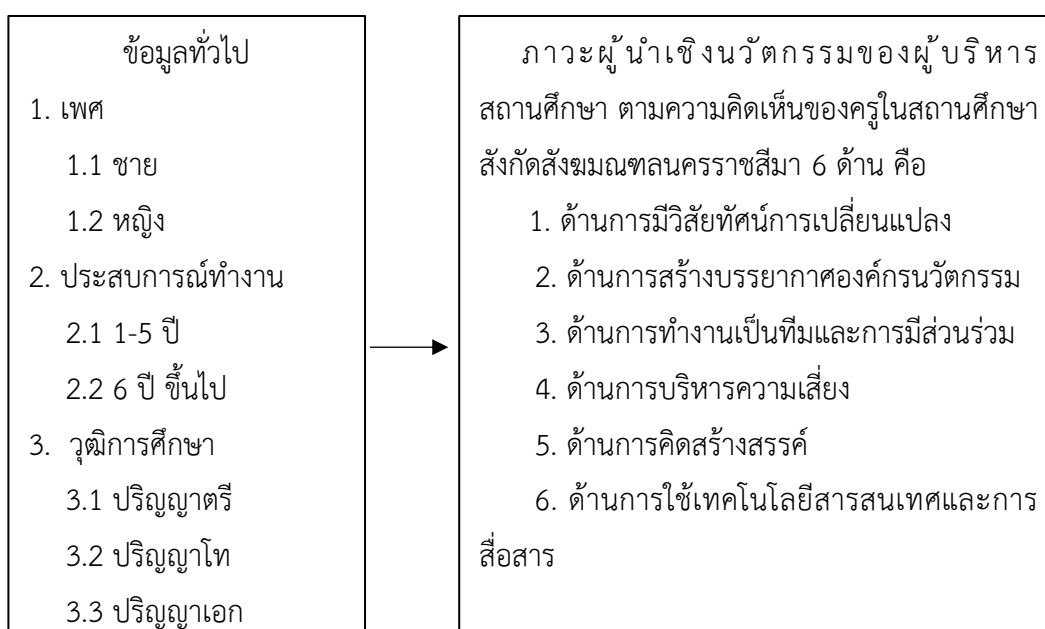
1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีตำแหน่งที่ตั้งของสถานศึกษาอยู่ในพื้นที่จังหวัดนakhonratchasima ในปีการศึกษา 2565 มีจำนวน 5 สถานศึกษา จำนวนครูทั้งสิ้น 591 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีตำแหน่งที่ตั้งของสถานศึกษาอยู่ในพื้นที่จังหวัดนakhonratchasima ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 234 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) โดยการสุ่มอย่างง่าย
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งศึกษาตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จากการสังเคราะห์ของนักวิชาการและนักการศึกษา Dave (2007), Pollock (2008), Lindegaard (2009), Horth and Vehar (2012), George (2012), จารุพันธ์ อธิธาวัชกุล (2551), อรอนงค์ ไรจน์วัฒนบูลย์ (2553), ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2553), ขวัญชนก โตนาค (2556), อรวรารค์ จันทรเกษม (2556), เวียงวิวรรธน์ ทำทูล (2557), จุรีวรรณ จันทลา (2557), อนุสรณ์ สุวรรณวงศ์ (2558) และพิทักษ์ ทิพย์วารี (2558) ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม 3) ด้านการ

ทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 4) ด้านการบริหารความเสี่ยง 5) ด้านการคิดสร้างสรรค์ 6) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังกัดสภามณฑลนครราชสีมา ตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจากการสังเคราะห์ของนักวิชาการและนักการศึกษา Dave (2007), Pollock (2008), Lindegaard (2009), Horth and Vehar (2012), George (2012), จารุพันธ์ อธิธาวัชกุล (2551), อรอนงค์ โรจน์วัฒนบูลย์ (2553), ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2553), ขวัญชนก โตนาค (2556), อรรวรงค์ จันทร์เกษม (2556), เวียงวิวรรณ์ ทำทูล (2557), จุรีวรรณ จันทลา (2557), อนุสรณ์ สุวรรณวงศ์ (2558) และพิทักษ์ ทิพย์วารี (2558) ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังภาพประกอบที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ

ประชากร คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสังกัดสภามณฑลนครราชสีมา ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีตำแหน่งที่ตั้งของสถานศึกษาอยู่ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ในปีการศึกษา 2565 มีจำนวน 5 สถานศึกษา จำนวนครูทั้งสิ้น 591 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสังกัดสภามณฑลนครราชสีมา ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีตำแหน่งที่ตั้งของสถานศึกษาอยู่ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ในปีการศึกษา

2565 จำนวน 234 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) โดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ มี 234 ชุด ได้แก่

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามงานวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ทำงาน และวุฒิการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งศึกษาตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จากการสังเคราะห์ของนักวิชาการและนักการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale) (ไพศาล วรคำ, 2561: 252)

การหาคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย

2) นำข้อมูลที่ได้จากศึกษากำหนดขอบเขตของเนื้อหาเพื่อสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนิยามศัพท์เฉพาะ

3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์

4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ

5) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่กำหนดไว้ (IOC) ระหว่าง 0.60-1.00

6) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน

7) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นรายฉบับ โดยใช้การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค เท่ากับ 0.98

8) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ (Try Out) แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุง นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยติดต่อประสานงานคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 5 สถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในสถานศึกษา

2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดส่งแบบสอบถามให้กับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอความอนุเคราะห์ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการตอบแบบสอบถาม แจกแบบสอบถาม

3) ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน และนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องเพื่อนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของเครื่องมือในการวิจัย

- ค่าความสอดคล้องระหว่างประเด็นของข้อคำถามกับคำนิยามศัพท์ (IOC) (ไพศาล วรคำ, 2561 : 269)

- ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา วิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (ไพศาล วรคำ, 2561 : 288)

2) สถิติพื้นฐาน (ไพศาล วรคำ, 2561 : 321)

- ค่าร้อยละ (Mean)

- ค่าร้อยละ (Percentage)

- ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (ไพศาล วรคำ, 2561 : 354)

- การทดสอบค่าที (t-test)

- การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way ANOVA) หากพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé's method)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลการวิจัยดังตารางที่ 1

จากตารางที่ 1 ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม และด้านการบริหารความเสี่ยง ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังกัดสมณพลนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	อันดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.38	0.72	มาก	2
2	ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.26	0.73	มาก	6
3	ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม	4.34	0.71	มาก	4
4	ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.31	0.72	มาก	5
5	ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.36	0.69	มาก	3
6	ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.43	0.65	มาก	1
ภาพรวม		4.35	0.70	มาก	

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังกัดสมณพลนครราชสีมา จำแนกตามเพศ ผลการวิจัยดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังกัดสมณพลนครราชสีมา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ชาย		หญิง		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.48	0.63	4.36	0.73	0.966	0.340
2	ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.31	0.65	4.26	0.74	0.341	0.733
3	ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม	4.40	0.65	4.33	0.72	0.534	0.594
4	ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.37	0.67	4.30	0.73	0.521	0.603
5	ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.48	0.61	4.34	0.70	1.083	0.280
6	ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.47	0.66	4.42	0.65	0.350	0.727
ภาพรวม		4.42	0.65	4.34	0.71	0.633	0.546

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังกัดสมณฑลนครราชสีมา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังกัดสมณฑลนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีผลการวิจัยดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังกัดสมณฑลนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา	1 – 5 ปี		6 ปี ขึ้นไป		t	p- value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.14	0.79	4.46	0.68	-2.921*	0.004
2	ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร นวัตกรรม	4.17	0.70	4.29	0.73	-1.079	0.282
3	ด้านการทำงานเป็นทีมและการมี ส่วนร่วม	4.17	0.82	4.39	0.66	-2.009*	0.046
4	ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.15	0.74	4.36	0.71	-1.909	0.057
5	ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.21	0.77	4.41	0.66	-1.852	0.065
6	ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร	4.20	0.66	4.50	0.64	-3.036*	0.003
ภาพรวม		4.17	0.75	4.40	0.68	-2.134	0.076

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังกัดสมณฑลนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 6 ปี ขึ้นไปมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1 – 5 ปี ส่วนด้านการ

สร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านการคิดสร้างสรรค์ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามแผนตามวุฒิการศึกษา ผลการวิจัยดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามแผนตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p- value
ด้านการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง	ระหว่างกลุ่ม	3.340	2	1.670	3.288*	0.039
	ภายในกลุ่ม	117.310	231	0.508		
	รวม	120.650	233			
ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร นวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.852	2	1.426	2.751	0.066
	ภายในกลุ่ม	119.721	231	0.518		
	รวม	122.573	233			
ด้านการทำงานเป็นทีมและการมี ส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2.931	2	1.465	2.961	0.054
	ภายในกลุ่ม	114.310	231	0.495		
	รวม	117.240	233			
ด้านการบริหารความเสี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	2.224	2	1.112	2.138	0.120
	ภายในกลุ่ม	120.122	231	0.520		
	รวม	122.346	233			
ด้านการคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	1.666	2	0.833	1.762	0.174
	ภายในกลุ่ม	109.180	231	0.473		
	รวม	110.846	233			
ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	1.518	2	0.759	1.796	0.168
	ภายในกลุ่ม	97.569	231	0.422		
	รวม	99.087	233			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.422	2	1.211	2.450	0.104
	ภายในกลุ่ม	113.035	231	0.489		
	รวม	115.457	233			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา มีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์นวัตกรรม มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ทางด้าน ICT ร่วมกัน เพื่อเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานรูปแบบเดิม โดยส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย มาใช้ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ให้บุคลากรมีส่วนร่วมริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานเป็นทีม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่เอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลงในองค์กร เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทนต่อการต่อการเปลี่ยนแปลงและมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการ อีกทั้งสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากร (Adair, 1996) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการ โรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้านประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การสร้างบรรยากาศในองค์กร การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และการสร้างองค์กรนวัตกรรม ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามเพศ ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงมีการปฏิบัติแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน แสดงว่า ผู้บริหารศึกษามีแนวคิด หลักการ กระบวนการ บริหาร ตามนโยบายและเป้าหมายในการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพศของครูในสถานศึกษาเป็นเพียง สถานภาพในการบริหารงานตามความเหมาะสมในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ธัญวลัย รักชาติ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ในโรงเรียนกลุ่มดอกเสี้ยวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พบว่า การเปรียบเทียบลักษณะสถานภาพของผู้บริหารและครูที่เพศแตกต่างกัน มีระดับค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับ ระดับคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มดอกเสี้ยวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร นวนทอง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็น ของข้าราชการครู จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้าน การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็น ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษา 1 – 5 ปี ส่วนด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร นวัตกรรม ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านการคิดสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แสดง ว่า ในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสภาพแวดล้อม สังคมวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าทางด้านของเทคโนโลยีการเรียนรู้ก็เปลี่ยนตามสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย สถานศึกษามีการจัดอบรมทั้งผู้บริหารและครู ให้เกิดทักษะในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารและจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร นวนทอง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ จันทรมะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า จำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมรู้จักที่จะเรียนรู้ ปรับปรุง ประยุกต์ใช้สิ่งใหม่ ๆ ในองค์กร โดยเริ่มจากการปรึกษาหารือกับครูในสถานศึกษา แสดงวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สร้างกระบวนการคิด เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการขับเคลื่อนที่ดีมากยิ่งขึ้น ทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาทิพย์ ชนะเคน (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ละมุล รอดขวัญ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ภาคใต้ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษา มีทัศนะต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยรวมไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 การเป็นผู้นำของผู้นำ การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม การให้ความสำคัญกับคนและกระบวนการ การให้บริการกระจายอำนาจการตัดสินใจ การบริหารความเปลี่ยนแปลงต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 การเรียนรู้แบบทีม การสื่อสาร ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและนำมากำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ควรวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและนำมากำหนดวิสัยทัศน์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

1.2 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้รางวัลและผลตอบแทนต่าง ๆ แก่บุคลากรที่สามารถบรรลุเป้าหมายด้านนวัตกรรมขององค์กร เพื่อเสริมแรงจูงใจในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ควรมีการให้รางวัลและผลตอบแทนต่าง ๆ แก่บุคลากรที่

สามารถบรรลุเป้าหมายด้านนวัตกรรมขององค์กร โดยจัดทำเป็นแผนพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อเสริมแรงจูงใจให้บุคลากรในการพัฒนาองค์กรให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม

1.3 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสและโน้มน้าวให้บุคลากรรวมถึงชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้องค์กร บรรลุวัตถุประสงค์ตามขอบข่ายงานที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ควรเปิดโอกาสและโน้มน้าวให้ บุคลากรรวมถึงชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยการสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษา และชุมชน

1.4 ด้านการบริหารความเสี่ยง จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาลำ ดำเนินงานบนความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยให้การสนับสนุนทรัพยากรที่ต้องใช้ในการสร้างนวัตกรรม มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ควรมีการประชุมวางแผนดำเนินงานร่วมกับบุคลากร ในการจัดทำระบบ ควบคุมภายในเพื่อพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงที่มีผลต่อสถานศึกษา

1.5 ด้านการคิดสร้างสรรค์ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์นำสิ่งใหม่ ๆ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของ ผู้เรียนโดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ควรมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์นำสิ่งใหม่ ๆ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีการอบรมเทคนิคการสอนใหม่ ๆ

1.6 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาสามารถแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้บุคลากรมี ความเข้าใจ ยอมรับ และนำไปสู่การปฏิบัติได้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้จัดทำระบบงานข้อมูล สารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน จัดเก็บเป็นฐานข้อมูลส่วนกลางและสามารถเชื่อมโยงนำข้อมูลไปใช้ได้ทันที มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ควรมีการให้จัดทำระบบงานข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน จัดเก็บเป็น ฐานข้อมูลส่วนกลางและสามารถเชื่อมโยงนำข้อมูลไปใช้ได้ทันที โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารมาใช้ในการบริหารงานและการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา และจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการหรือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร

2.3 ควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการวิจัย หรือปัจจัยตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะส่งผล ต่อการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการใช้ตัวแปรที่สามารถพัฒนา และทดสอบได้

2.4 ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในองค์การภาครัฐและภาคเอกชน ว่ามีความเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ จันทรมิยะ. (2565). “การศึกษาภาวะผู้นำและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2” วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 10(39) : 93-101.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2563-2565). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ขวัญชนก โตนาค. (2556). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จารุนันท์ อธิธาว์กุล. (2551). บริหารคนเหนือตำรา. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯธุรกิจ Bizbook.
- จีราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จุฑาทิพย์ ชนะเคน. (2559). การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จรัญวรรณ จันทลา. (2557). การเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้ประกอบการในธุรกิจแปรรูปอาหาร. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ธัญวลัย รักชาติ. (2564). “คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มดอกเสี้ยวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2” วารสารการบริหารนิเทศบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 7(8) : 157-170.
- ปาริฉัตร นวนทอง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. การประชุมหาตใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13 มหาวิทยาลัยหาตใหญ่, 1434-1449. สงขลา.
- ฝ่ายการศึกษา สังกมณฑลนครราชสีมา. (2563). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษากลุ่มโรงเรียนสังกัดสังมณฑลนครราชสีมา (รสน.) ฉบับที่ 2 (2563-2567). นครราชสีมา : สังกมณฑลนครราชสีมา.

- พิทักษ์ ทิพย์วารี. (2558). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา**. วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต. สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ไพศาล วรคำ. (2561). **การวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 9. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2551). **การเปลี่ยนผ่านการศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ละมุล รอดขวัญ. (2565). “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ภาคใต้ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7” **วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย**, 4(2) : 151-162.
- วัชรพงศ์ ทศนบรรจง. (2563). “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการ โรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม” **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย**, 12(1) : 330-342.
- เวียงวิวรรณ ทำทูน. (2557). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560 – 2564**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- อรรวรงค์ จันท์เกษม. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารตามความคิดเห็น ของพนักงานและพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงานของพนักงานในอุตสาหกรรมการผลิต**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อรอนงค์ ไรจน์วัฒบูลย์. (2553). **การพัฒนาตัวแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม**. วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อนุสร สวรรณวงศ์. (2558). **กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูโรงเรียนเอกชน**. วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Adair, John E. (1996). **Effective Innovation: How to Stay Ahead of The Competition**. London : Pan Books.

- Dave. (2007). **Characteristics of Innovative Leaders**. Available from :
<http://innovativeleadership.blogspot.com/2007/02/innovative-leadershipprogress-at-warp.htm>. Retrieved on 5 July 2022.
- George. (2012). "Innovation for inclusive growth : Towards a theoretical framework and a research Agenda." **Journal of Management Studies**, 49(4) : 661-683.
- Horth, D. M., & Vehar, J. (2012). **Becoming A Leader Who Fosters Innovation**.
Greensborough : Center for Creative Leadership.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities" **Educational and Psychological Measurement**, 30(3) : 607-610.
- Lindegaard, S (2009). **The Open Innovation Revolution : Essentials, Roadblocks and Leadership Skills**. New Jersey : Wiley.
- Pollock, A. (2008). **Pharmaceutical Meaning-Making Beyond Marketing: Racialized Subjects of Generic Thiazide**. Belmont, CA : Cengage/ Wadsworth.